

بازنگری‌ها

تأملاتی در باب قرن فراموش شده‌ی بیستم

تونی جات

ترجمه‌ی فرزاد امین صالحی

سرشناسه: جات، تونی، ۲۰۱۰-۱۹۴۸ م

Judt, Tony

عنوان و نام پدیدآور: بازنگری‌ها: تأملاتی در باب قرن فراموش‌شده‌ی بیستم / تونی جات:

ترجمه‌ی فرزاد امین‌صالحی

مشخصات نشر: تهران: نشر چشمه، ۱۴۰۱

مشخصات ظاهری: ۶۳۵ ص

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۱-۱۰۷۰-۵

وضعیت فهرست‌نویسی: فیبا

یادداشت: عنوان اصلی: Reappraisals: reflections on the forgotten twentieth century, 2008

یادداشت: نمایه

عنوان دیگر: تأملاتی در باب قرن فراموش‌شده‌ی بیستم

موضوع: تاریخ جدید-- قرن ۲۰ م

موضوع: History, Modern--20th century

موضوع: قرن بیستم

موضوع: Twentieth century

شناسه‌ی افزوده: امین‌صالحی، فرزاد، ۱۳۳۳، مترجم

رده‌بندی کنگره: D۲۲۲

رده‌بندی دیویی: ۹۰۹/۸۲

شماره‌ی کتاب‌شناسی ملی: ۸۹۹۴۴۴۷

اطلاعات رکورد کتاب‌شناسی: فیبا

رده‌بندی نشر چشمه: ادبیات - ادبیات غیرداستانی

بازنگری‌ها
- تأملاتی در باب قرن فراموش‌شده‌ی بیستم -
تونی جات
فرزام امین‌صالحی

ویراستار: فرزین امین‌صالحی

مدیر هنری: فؤاد فراهانی

همکاران آماده‌سازی: صحرا رشیدی، زهرا بازبان شتربلانی

لیتوگرافی: باختر

چاپ: دالاهو

تیراژ: ۳۵۰ نسخه

چاپ اول: تابستان ۱۴۰۲، تهران

چاپ دوم: تابستان ۱۴۰۲، تهران

ناظر فنی چاپ: یوسف امیرکیان

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر چشمه است.

هرگونه اقتباس و استفاده از این اثر، مشروط به دریافت اجازه‌ی کتبی ناشر است.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۰۱-۱۰۷۰-۵

قیمت: ۵۳۰۰۰۰ تومان

دفتر مرکزی خانواده‌ی فرهنگی چشمه، تهران، خیابان کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۶۰۰ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی کریم‌خان: تهران، خیابان کریم‌خان زند، نبش میرزای شیرازی، شماره‌ی ۱۰۷. تلفن: ۸۸۹۰۷۷۶۶ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی کورش: تهران، بزرگراه ستاری شمال، نبش خیابان پیامبر مرکزی، مجتمع تجاری کورش، طبقه‌ی پنجم، واحد ۴. تلفن: ۴۴۹۷۱۹۸۹ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی کارگر: تهران، خیابان کارگر شمالی، تقاطع بزرگراه شهید گمنام، کوچه‌ی چهارم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۳۳۵۸۳ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی دانشگاه: تهران، خیابان انقلاب، رویه‌ی دانشگاه تهران، بین فخر رازی و دانشگاه، پلاک ۱۲۰۶. تلفن: ۶۶۴۷۹۴۷۰ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی فلامک: شهرک غرب، خیابان استاد شجریان (فلامک شمالی)، نبش نوزدهم، پلاک ۲. تلفن: ۸۸۳۷۲۰۹۵ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی جم: نیاوران، جماران، مجتمع تجاری جم‌سنتر، طبقه‌ی دوم، پلاک ۱۱. تلفن: ۲۶۴۵۰۸۷۲ - کتابفروشی نشر چشمه‌ی بابل: خیابان مدرس، نبش مدرس ۲۱، مرکز خرید پلازا، طبقه‌ی سوم واحد ۳۱۱. تلفن: ۴۴۴۲۳۰۷۱ - ۲ (۰۱۱) - کتابفروشی نشر چشمه‌ی دلشدگان: مشهد، بلوار وکیل‌آباد، بین وکیل‌آباد هجده و بیست (بین هفت‌تیر و هنرستان)، پلاک ۳۸۶. تلفن: ۳۸۶۷۸۵۸۷ (۰۵۱) - کتابفروشی نشر چشمه‌ی رشت: رشت، خیابان معلم، میدان سرگل، ابتدای کوچه‌ی هفدهم. تلفن: ۲۱۴۹۸۴۸۹ (۰۹۰) - کتابفروشی نشر چشمه‌ی البرز: کرج، عظیمیه، بلوار شریعتی، مرکز تجاری فرهنگی مهرآمال، طبقه‌ی پنجم. تلفن: ۳۵۷۷۷۵۰۱ (۰۲۶)

www.cheshmeh.ir

cheshmehpublication

cheshmehpublication

بخش کتاب چشمه: ۷۷۷۸۸۵۰۲

مقدمه‌ی مترجم | ۹

تقدیرنامه | ۱۳

مقدمه | ۱۵

بخش اول: دل تاریکی | ۴۵

۱. آرتور کوستلر: روشنفکر نمونه | ۴۷

۲. حقایق بنیادین پریمولوی | ۷۳

۳. اروپای یهودی مانس اشپریبر | ۹۶

۴. هانا آرنت و شر | ۱۱۰

بخش دوم: سیاست کار روشنفکری | ۱۳۵

۵. آلبر کامو: «نیک‌ترین مرد فرانسه» | ۱۳۷

۶. جدوجهد بی‌حاصل: «مارکسیسم» لویی آلتوسر | ۱۵۱

۷. اریک هابسبام و عاشقانه‌ی کمونیسم | ۱۶۴

۸. وداع با همه‌چیز؟ لشک کولاکوفسکی و میراث مارکسیستی | ۱۸۱

۹. «پاپ صاحب فکر»؟ ژان پل دوم و جهان مدرن | ۲۰۱

۱۰. ادوارد سعید: جهان‌وطن آواره | ۲۲۰

بخش سوم: گم شده در گذار: مکان‌ها و خاطرات | ۲۴۱

۱۱. فاجعه: سقوط فرانسه، ۱۹۴۰ | ۲۴۳
۱۲. در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته: فرانسه و گذشته‌هایش | ۲۶۳
۱۳. جن در باغ: تونی بلر و «میراث» بریتانیا | ۲۹۲
۱۴. کشور بی‌دولت: چرا بلژیک مهم است؟ | ۳۱۰
۱۵. رومانی بین تاریخ و اروپا | ۳۳۲
۱۶. پیروزی تیره‌وتار: جنگ شش‌روزه اسرائیل | ۳۵۴
۱۷. کشوری که نمی‌خواهد بالغ شود | ۳۷۸

بخش چهارم: (نیم) قرن امریکایی | ۳۹۱

۱۸. ترازوی امریکایی؟ قضیه‌ی ویتاگر چمبرز | ۳۹۳
۱۹. بحران: کندی، خروش‌خفت و کوبا | ۴۱۳
۲۰. خیال‌باف: هنری کیسینجر و سیاست خارجی امریکا | ۴۴۷
۲۱. این داستان از آن کیست؟ جنگ سرد در بازگویی | ۴۸۲
۲۲. سکوت بره‌ها: درباره‌ی مرگ عجیب امریکای لیبرال | ۵۰۱
۲۳. جامعه‌ی خوب: اروپا در برابر امریکا | ۵۱۳

مؤخره: معضل اجتماعی بازمی‌گردد | ۵۳۵

یادداشت‌ها | ۵۶۵

نمایه | ۶۱۷

تونی جات (۲۰۱۰-۱۹۴۸)، پژوهشگر و استاد تاریخ اروپای قرن بیستم، در دهه‌ی اول قرن بیست و یکم کتاب‌های تأثیرگذاری درباره‌ی تاریخ اجتماعی و سیر تفکر در اروپا نوشت. او در لندن به دنیا آمد و در منهن نیویورک درگذشت. جات مثل بسیاری از دانش‌جویان کینگز کالج کمبریج ابتدا گوشه‌ی چشمی به مارکسیسم داشت و بعد به اکول نرمال پاریس رفت. در آن جا با عقاید آلبر کامو و رمون آرون آشنا و به یکی از منتقدین سرشناس کمونیسم روسی بدل شد. در جایگاه نوجوانی یهودی ابتدا به رژیم غاصب اسرائیل علاقه داشت، اما بعدها از این دلبستگی دست کشید و تندترین انتقادها را از رژیم اشغالگر بر زبان آورد. زندگی و دغدغه‌های سیاسی و ذهنی او نمونه‌ای از سرگشتگی‌ها و دل‌مشغولی‌های نسلی از روشنفکران قرن بیستم است که می‌خواستند جهان را دگرگون کنند، اما در نهایت فقط خودشان تغییر کردند. جات سرآخر، به گفته‌ی خودش، به سوسیال‌دموکراتی جهان‌وطن بدل شد و کوبنده‌ترین انتقادها را از مارکسیسم، صهیونیسم، نئولیبرالیسم و جهانی‌سازی بیان کرد.

اثر دوران‌ساز او، پس از جنگ، به یقین بهترین تحلیلی است که تاکنون درباره‌ی تاریخ اروپای پس از جنگ جهانی دوم نوشته شده است. تونی جات

شیوه‌ی تاریخ‌نویسی را دگرگون می‌کند و در بررسی تحولات تاریخی هیچ‌چیز را از قلم نمی‌اندازد. او به دلیل احاطه بر ادبیات، هنر، ایدئولوژی‌ها و پویس‌های روشنفکری، در بررسی تاریخ، همه‌ی جوانب فرهنگی، هنری و حتی ورزشی را هم مدنظر قرار می‌دهد.

بازنگری‌ها کتابی است درباره‌ی شخصیت‌ها و رویدادهای کلیدی قرن بیستم. دغدغه‌ی تونی جات این است که، در دوران سیاست‌زدایی، رخدادها و پویس‌های فکری قرن بیستم مغفول بماند و از آن‌ها درس گرفته نشود. او بیم آن دارد که بی‌اعتنایی به این مقولات باعث بروز دوباره‌ی حوادث شومی شود که سایه‌شان بر قرن بیستم سنگینی می‌کرد.

تونی جات در این کتاب ابتدا به نقش ایده‌ها و مسئولیت روشنفکران در قبال نقاط عطف و رخدادها، مهم قرن بیستم می‌پردازد؛ روشنفکرانی نظیر آرتور کوستلر، پریمو لوی، هانس اشپرز، هانا آرنت، آلبر کامو، لویی آلتوسر، اریک هابسبام و ادوارد سعید.

جات به دلیل آشنایی با مفاهیم و چهره‌های کلیدی مارکسیسم، کمونیسم اروپایی، کمونیست‌های سابق و روشنفکران دموکرات غیرحزبی می‌کوشد ریشه‌های انحرافی را دنبال کند که نسلی از روشنفکران اروپایی را در نیمی از قرن بیستم به دنبال سراب کمونیسم کشاند. او در قسمت دوم کتاب به رخدادها و نقاط کلیدی جهان در قرن بیستم می‌پردازد و در عین تمرکز بر اروپا به سراغ امریکا و آسیا هم می‌رود؛ جنگ شش‌روزه‌ی اعراب و اسرائیل، بحران موشکی کوبا، انضمام‌حلال دولت تونی بلر در بریتانیا و دولت‌های رفاه در اروپا، سیاست خارجی پویشالی امریکا در دوران کیسینجر، تراژدی برخورد دولت امریکا با روشنفکران، هنرمندان و نویسندگان دموکرات به بهانه‌ی مبارزه با کمونیسم و... تونی جات همه‌ی این مضامین را با قلمی شیوا و ذهنی بیدار بررسی می‌کند و می‌کوشد تا هنگام روایت هر ماجرا پس‌زمینه‌های تاریخی، فرهنگی و سیاسی

وقوع آن را نیز بررسی کند. او به زیبایی به معضل روشنفکرانی اشاره می‌کند که در لحظه‌ای از تاریخ، سمت‌گیری مارکسیستی‌شان آن‌ها را به چهره‌هایی محبوب بدل کرده بود و لحظه‌ای بعد برای اعلان برانت از مارکسیسم با هم رقابت می‌کردند و گاه برای جلب رضایت دنیای سرمایه‌داری به دفاع از کریه‌ترین جنبه‌های آن متوسل می‌شدند.

تونی جات آثار زیادی نوشته است. سه اثر او بار مسئولیت (انتشارات نگاه)، شر زمین را درمی‌نوردد و کلبه‌ی خاطرات (انتشارات علمی و فرهنگی) به ترجمه‌ی من به فارسی منتشر شده است. اثر دیگرش پس از جنگ: تاریخ اروپا از ۱۹۴۵ بدین سو را انتشارات علمی و فرهنگی به ترجمه‌ی من در دست چاپ دارد.

از دوست ارجمندم مهدی یزدانی خرم و نشر چشمه به خاطر انتشار این اثر باارزش تشکر می‌کنم.

فرزام امین صالحی

خرداد ۱۳۹۹